

достатньою для того, щоб птах міг вільно розправити крила та переміщатися. Важливо вибрати таке місце для клітки, де папуга буде відчувати себе безпечною та знаходитиметься подалі від прямих потоків повітря та променів сонячного світла.

Також важливо враховувати психологічні потреби папуг. Сприятливе середовище забезпечує можливість для соціалізації, гри, інтелектуального стимулювання та збереження їх природного поведінкового репертуару. Недостатність цих аспектів може призвести до почуття стресу, самотності або нудьги у птахів, що може відобразитися на їхньому здоров'ї. Відповідні умови утримання, такі як наявність достатнього простору, відповідне освітлення, температурний режим та можливість для фізичної активності, допомагають зберегти здоров'я і забезпечити нормальний розвиток папуг.

Висновки. Невідповідне утримання та годівля папуг можуть спричинити різні патології. Недостатність різноманітності та поживності у раціоні птиці може призвести до дефіциту вітамінів, мінералів та інших необхідних поживних речовин, що збільшує ризик захворювань та ослаблює імунну систему папуг, спричинює проблеми з шкірним покривом та його похідними, призводячи до ламкості, випадання пір'я, знижується опірність до інфекційних та інвазійних хвороб.

Результати дослідження підкреслюють критичне значення належного утримання та раціонального харчування для збереження здоров'я та, відповідно, яскравого вигляду, комфорту папуг. Правильна дієта та догляд грають ключову роль у підтримці оптимального стану здоров'я птиці у неволі.

ПОРУШЕННЯ НОРМ ТА ПРАВИЛ ГОДІВЛІ ЯК ОДНА З ПРИЧИН РОЗВИТКУ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ КОТІВ

Бондарчук Т.І.

Науковий керівник: Ващик Є.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tanyaigorevna24@gmail.com

Вступ. Одна з найпоширеніших і болісних хвороб, від яких страждають коти – це сечокам'яна хвороба. Сечокам'яна хвороба (СКХ, уролітіаз) супроводжується утворенням твердих або крихких конкрементів (піску та каменів) в нирках, сечовому міхурі. Вони можуть переміщатися по сечовивідних шляхах, травмувати їх і перекривати просвіт. Тому сечокам'яна хвороба у котів проявляється утрудненим, болючим сечовипусканням, а у важких випадках відтік сечі повністю блокується.

Мета дослідження. Вивчення етіологічних факторів сечокам'яної хвороби котів та ролі порушення норм годівлі серед основних причин патології.

Матеріали та методи. Дослідження проведені методом аналізу відкритих джерел наукової літератури PubMed, Elsevier та власних спостережень.

Результати дослідження. Утворення конкрементів (уролітів) в сечовидільній системі пов'язано з порушенням кислотно-лужного балансу сечі, надлишок мінеральних солей кристалізується.

У котів найчастіше утворюються струвітні уроліти та уроліти з оксалату кальцію (оксалатні, CaOx), з меншою частотою – урати та цистини.

Годівля залишається предметом великого клінічного інтересу та дискусій у лікуванні сечокам'яної хвороби через епідеміологічні та патофізіологічні дані, які пов'язують споживання поживних речовин із насиченням сечі та потенційною літогенністю. Для деяких типів уроліту профілактика харчування відіграє основну роль (наприклад, стерильні струвітні уроліти), а для інших типів уролітів дієтологічне лікування відіграє другорядну роль (наприклад, інфіковані інфекцією струвіти та уроліти з фосфату кальцію). Вживання корму, що містить високу кількість тваринного білка (>10 г/100 ккал), сприяє утворенню оксалатно-кальцієвих уролітів, збільшуючи екскрецію кальцію з сечею та зменшуючи екскрецію цитрату з сечею. Збільшення харчового білка з 35% до 57% (суха речовина) збільшило концентрацію кальцію в сечі на 35% і знизило концентрацію цитрату в сечі на 45% у котів. Для всіх типів мінералів (за винятком струвіту, спричиненого інфекцією), згодовування раціонів з високим вмістом вологи є одним із провідних стратегій профілактики утворення уролітів.

Порушення рН сечі, яке призводить до утворення уролітів, може бути спровоковано зовнішніми та внутрішніми факторами. До зовнішніх (екзогенних) відносяться:

- неправильна годівля, незбалансований раціон, використання кормів низької якості – економ класу, надлишок мінералів, протеїнів, дефіцит окремих вітамінів, особливо А і Д;
- дефіцит рідини або вживання неочищеної води з високою концентрацією мінеральних солей;
- жаркий клімат або висока температура та сухість повітря в приміщенні. В таких умовах сеча згущується, стає більш концентрованою, ризик кристалізації солей зростає.

Внутрішні (ендогенні) причини та фактори ризику:

- генетична схильність (до СКХ більш схильні коти довгошерстих порід);
- хронічні захворювання ШКТ, внаслідок яких порушується засвоєння поживних речовин, змінюється рН сечі;
- дисфункція щитовидної залози, дефіцит йоду;
- ожиріння та пов'язані з ним обмінні порушення;
- гормональні розлади;
- індивідуальні анатомічні особливості сечовивідних шляхів, зменшення прохідності;
- наявність вогнищ інфекції, запалення. Запальний процес впливає на рівень рН сечі, а патогенні мікроорганізми стають ядром, навколо якого кристалізуються уроліти.

Слід зазначити, що у кішок одним з провокуючих чинників є гормональні скачки в період тітки, після стерилізації ризик розвитку СКХ у самок знижується приблизно вдвічі. У котів він, навпаки, зростає після кастрації, але зв'язок тут, швидше, опосередкований, і до розвитку сечокам'яної хвороби призводить не безпосередньо операція, а ожиріння, до якого більш схильні кастровані коти. В цілому у котів, кастрованих і фертильних, сечокам'яна хвороба розвивається частіше та протікає важче, ніж у кішок. Це пов'язано з тим, що сечовипускальний канал у самців значно вузький і вигнутий, вища ймовірність затримки сечі та застійних явищ, на тлі яких можуть утворюватися конкременти. Наслідки їх утворення теж більш важкі, небезпечні, оскільки навіть невеликий камінь або пісок може заблокувати уретру кота, викликати повну обтурацію.

Основний принцип профілактики – кількість та якість води, правильна годівля (виключення кормів економ класу, годівля натуральними кормами за умов контролю раціону за вмістом білку, обмеження пуринів або годівля кормами преміального класу, дієтичних лінійок кормів), рухова активність. Готові корми преміального класу або холістики, задовольняють потреби кота в поживних речовинах, при цьому не містять шкідливих компонентів. Крім того, таке меню містить вітаміни і мінерали, що дозволяють підтримувати міцне здоров'я і якість життя

домашнього кота. Асортиментні лінійки таких брендів, як Royal Canin, Hill's, 1st Choice, Advance і Purina Pro Plan пропонують продукти, що націлені на захист сечостатевої системи котів.

Висновки. СКХ – це найпоширеніше хронічне захворювання, яке проявляється утворенням в нирках сечових конкрементів (уролітів) з речовин, що входять до складу сечі. У котів найчастіше утворюються струвितні уроліти та уроліти з оксалату кальцію (оксалатні, CaOx), з меншою частотою – урати та цистини. Для всіх типів мінералів (за винятком струвіту, спричиненого інфекцією), згодовування раціонів з високим вмістом вологи є одним із провідних стратегій профілактики утворення уролітів. Основний принцип профілактики – кількість та якість води, правильна годівля (виключення кормів економ класу, годівля натуральними кормами за умов контролю раціону за вмістом білку, обмеження пуринів або годівля кормами преміального класу, дієтичних лінійок кормів), рухова активність.

ГІГІЄНА УТРИМАННЯ ТА ГОДІВЛІ – ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я РЕПТИЛІЙ

Гнатенко Д.Г.

Науковий керівник: Ващик Є.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
cat95fox@gmail.com

Вступ. Рептилії як домашні вихованці стають дедалі популярнішими. За екзотичними тваринами цікаво спостерігати, вони привертають увагу і мають ряд переваг у порівнянні зі звичними домашніми улюбленцями, котами та собаками. Рептиліям не потрібні щоденні прогулянки, щеплення, аmunіція, одяг, іграшки, і годування достатньо проводити 2-3 рази на тиждень. Проте люди, які хочуть завести рептилію, мають бути готовими до певних складнощів. Існує приблизно 10000 видів рептилій, але лише невеликий відсоток регулярно утримуються як домашні тварини. Навіть з такою відносно невеликою популяцією їхні потреби достатньо різноманітні.

Мета дослідження. Метою нашої роботи було дослідження особливостей утримання та годівлі рептилій для забезпечення здорового стану організму у неволі.

Матеріали та методи. Дослідження проведені методом аналізу зарубіжних та вітчизняних джерел стосовно особливостей утримання та годівлі рептилій.

Результати дослідження. Рептиліям, навіть звичайним ящіркам, необхідний свій мікроклімат, з двома зонами: теплішою і прохолоднішою і обов'язковим джерелом ультрафіолету. Для емоційного комфорту у тварини має бути своє укриття. Перебування в квартирі без нагляду загрожує травмами, які можуть призвести до загибелі тварини.

Перед тим, як купити декоративну ящірку, слід придбати житло для неї, обладнання та декор. Розмір тераріуму залежить від розміру ящірки. Чим просторішим буде тераріум для ящірки, тим краще. Для створення оптимальних умов досвідчені тераріумісти рекомендують довжину ящірки помножити на 4 – це буде довжина тераріуму, ширина допустима трохи менша, а висота підбирається відповідно до особливостей виховання. Якщо планується завести двох-трьох ящірок, то всі розміри мають бути збільшеними мінімум у півтора рази.

Для будь-якого тераріуму знадобляться нагрівач, термометр, ультрафіолетова лампа та гігрометр. Також потрібні ґрунт і декорації, що відтворюють природне середовище проживання ящірки. Фонтанчики, живі рослини, басейни, «місячні» лампи встановлюються тільки в тому випадку, якщо тварина їх потребує.